

Psie odchody mogą stwarzać zagrożenie epidemiologiczne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kraśniku przypomina mieszkańcom, władzom samorządowym, odpowiedzialnym służbom oraz właścicielom psów o konieczności podjęcia działań dotyczących zanieczyszczeń terenów psimi odchodami.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, m.in. zapobiegając zanieczyszczaniu ulic, placów i terenów otwartych, a także określają wymagania wobec osób utrzymujących zwierzęta domowe w zakresie bezpieczeństwa i czystości w miejscach publicznych.

Pojawiający się rokrocznie problem psich odchodów i związane z tym ewentualne zagrożenie epidemiologiczne, jak również w myśl przepisów o których mówi art. 22 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570) właściciel, posiadacz lub zarządca nieruchomości, zobowiązany jest do utrzymywania jej w należytym stanie higieniczno – sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, a w szczególności do usuwania odchodów zwierząt z nieruchomości, PPIS prosi o właściwe podejście do problemu.

Należy zauważyć, iż psie odchody to nie tylko nieestetyczny element miejskich ulic, parków, skwerów itp. ale też potencjalne zagrożenie epidemiologiczne. W odchodach psów występuje wiele drobnoustrojów, które mogą być przyczyną groźnych chorób zakaźnych i pasożytniczych dla ludzi; w psim kale stwierdzono m.in. występowanie drobnoustrojów będących przyczyną toksokarozy, toksoplazmozy, lambliozy i tasiemczyc, jak również wielu bakteryjnych czynników chorobotwórczych, m.in. Campylobacter, Salmonella i Yersinia.

Toksokaroza

Przyczyną choroby są larwy pospolitej glisty psiej i kociej. Źródłem zakażenia jest zanieczyszczony jajami pasożytów piasek (piaskownice), gleba, warzywa i owoce. Dzieci ulegają zarażeniu w czasie zabaw w skażonym środowisku. Do zakażenia przyczynia się przede wszystkim brak nawyku mycia rąk. Choroba występuje w postaci trzewnej (uszkodzenie wątroby, ogniskowe zapalenie płuc), mózgowej (neurotoksokaroza) oraz ocznej (umiejscowienie larwy w gałce ocznej). Larwy cechuje duża żywotność - pozostają żywe w organizmie człowieka nawet przez kilka lat.

Toksoplazmoza

Przyczyną toksoplazmozy jest pierwotniak *Toxoplasma gondii*. Jego rezerwuarem jest większość ssaków i ptaków. Zwierzęta wydalają cysty z kałem. Cysty te mogą przetrwać w środowisku przez długi czas; mogą przenosić się na owoce i warzywa, do zbiorników wody pitnej, na ręce (podczas zabawy w piaskownicy). Są one również przenoszone przez owady. Do zakażenia człowieka dochodzi poprzez spożycie żywności skażonej cystami. Wrotami zakażenia jest przewód pokarmowy, niekiedy uszkodzona skóra i błony śluzowe, a także – w przypadku toksoplazmozy wrodzonej - łożysko.

Tasiemczyca

Spowodowana tasiemcem bąblowcowym, który jest najniebezpieczniejszy dla człowieka. Dojrzała postać tasiemca bytuje w jelicie cienkim u pośredniego żywiciela z rodziny psów, jakim jest pies, lis, wilk, itp. Wywołuje chorobę zwaną bąblowicą.

Po przeniesieniu się do przewodu pokarmowego człowieka jaja tasiemca bąblowcowego rozwijają się w larwy. Larwy mogą umiejscowić się niemal w każdym narządzie ciała ludzkiego, gdzie się rozrastają się wytwarzając torbiele. Objawy i przebieg choroby zależą od miejsca usadwienia torbieli larwalnych, ich ilości i wielkości. Najczęściej torbiele rozwijają się w wątrobie, płucach i mózgu, ale mogą tworzyć się również w nerkach, śledzionie, kościach i oku. Jeżeli torbiel usadwia się w wątrobie, może dać objawy pobolewania w prawym podżebrzu, ogólnego samopoczucia, a w ucisku na drogi żółciowe również żółtaczkę. Larwy tasiemca mogą wykazywać również cechy nowotworu złośliwego dając odległe przerzuty i prowadząc szybko do wyniszczenia organizmu.

Lamblioza

Inwazyjna choroba przewodu pokarmowego wywołana przez pasożytniczego pierwotniaka *Giardia intestinalis*. Zараżamy się drogą pokarmową przez połknięcie jaj (cyst) znajdujących się w glebie, wodzie lub pożywieniu zanieczyszczonym kałem zarażonych zwierząt (lub ludzi), a także przeniesionych przez owady (np. w przewodzie pokarmowym muchy domowej cysty mogą przebywać nawet kilka dni nie tracąc swojej zdolności do zarażania, w środowisku zewnętrznym w kale mogą przeżyć nawet 3 tygodnie).

Jersinioza

Pałeczki *Yersini* umiejscawiają się w jelicie grubym i ślepym powodując zapalenie jelita cienkiego, okrężnicy z wodnistą biegunką, gorączką, bólem brzucha - objawy podobne do zapalenia wyrostka robaczkowego. Rezerwuarem zarazka są m.in. zwierzęta domowe: psy i koty. Nośnikiem zarazka jest żywność, woda i gleba zanieczyszczona odchodami zakażonych zwierząt. Droga szerzenia – poprzez przewód pokarmowy.

Kampylobakterioza

Zarazki *Campylobacter* po dostaniu się do organizmu powodują ostre zapalenie żołądka i jelit, które może mieć ostry wrzodziejący przebieg. Objawami infekcji są bóle brzucha w okolicy pępkowej, podwyższoną temperaturę, nudności lub wymioty oraz biegunkę. Choroba szerzy się przez bezpośredni lub pośredni kontakt ze zwierzętami, np. psami i kotami, a także zakażone produkty żywnościowe oraz wodę. Wrota zakażenia – przewód pokarmowy.

Salmonella

Źródłem zakażenia jest żywność zanieczyszczona odchodami zakażonych zwierząt (najczęściej drobiu, myszy, szczurów), produkty żywnościowe pochodzące od zwierząt zakażonych (jaja, mięso, mleko), jak również zakażone zwierzęta hodowane w domach oraz ludzie wydalający pałeczki z kałem, zarówno chorzy, jak i zdrowi (nosiciele). Objawy zakażenia to: kilkudniowe dolegliwości żołądkowo-jelitowe, bóle brzucha, gorączka, biegunka, wymioty, odwodnienie. Pałeczki *Salmonelli* cechuje duża odporność na warunki zewnętrzne, w glebie mogą przeżyć kilka miesięcy.

Zachowanie podstawowych zasad higieny takich jak:

- mycie rąk po każdym kontakcie ze zwierzętami,
  - mycie owoców i warzyw,
  - sprzątanie odchodów zwierząt z terenów publicznych i prywatnych przez właścicieli swoich pupili, by nie narażać innych ludzi na styczność z odchodami psów,
  - nie wpuszczanie zwierząt na place zabaw dzieci i do piaskownic,
  - regularne odrobaczanie zwierząt - co najmniej 4 razy do roku
- są skutecznymi elementami w zapobieganiu zakażeniom tymi drobnoustrojami.

Niezbędna jest również edukacja mieszkańców, celem zmiany złych nawyków właścicieli psów i wskazanie właściwego postępowania. Należy podjąć działania zapewniające warunki do usuwania i zbierania psich odchodów, poprzez wystawianie odpowiednich pojemników, zapewnienie woreczków i łopatek do usuwania nieczystości itp.

Oznacza to, że właściciel nieruchomości ma obowiązek stworzyć warunki techniczne do usuwania psich nieczystości (czyli postawić pojemnik na psie nieczystości, natomiast właściciel zwierzęcia ma obowiązek posprzątać odchody i umieścić w zamkniętym opakowaniu), a właściciel psa powinien wrzucić do pojemnika psie odchody.

W dbałość o czyste i higieniczne osiedla i ulice powinni włączyć się gospodarze miast i wszyscy mieszkańcy.

Więcej informacji dotyczących chorób zakaźnych znajdą Państwo na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Sanitarnej: <http://www.pis.gov.pl/>